

Nieuwsbrief november 2010

Beamer-lezing: Archeologie in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden

Door Teus Koorevaar

Dinsdag 23 november 2010

Internos, Hei- en Boeicop

Aanvang 20:00 uur

In het eerste deel van de lezing komt de landschapontwikkeling en de prehistorische bewoning van ons gebied op de donken en stroomruggen aan de orde. De stijging van de zeespiegel blijkt voor beide een allesbepalende rol te hebben gespeeld.

Er zal een kijkje genomen worden bij de opgravingen van twee ondergrondse donken in Hardinxveld, een Bronstijdnederzetting in Zijderveld en een Inheems-Romeinse nederzetting in Arkel.

In het tweede deel van de lezing wordt stilgestaan bij de ontginningsgeschiedenis van ons gebied, het ontstaan van woonheuvels en voormalige kasteelterreinen. Daarbij wordt speciaal aandacht besteed aan het onderzoek van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland (AWN) in een woonheuvel te Zijderveld en een recente (professionele) woonheuvelopgraving te Schoonrewoerd. Uiteraard wordt ook de nodige aandacht besteed aan het veldonderzoek dat in 2006, in samenwerking met onze vereniging, heeft plaatsgevonden op het voormalige kasteelterrein Killestein en het aardewerk dat daarbij is gevonden.

De heer Koorevaar is voorzitter van de AWN, afdeling Lek en Merwestreek, en heeft veel ervaring met het opgraven van archeologische locaties en het determineren van archeologische voorwerpen. Het belooft een interessante avond te worden, waarbij door een expert een indruk wordt gegeven van hoe een opgraving in zijn werk gaat en wat er zoal wordt gevonden.

Het gaat goed met Het Laakhuis

Het Laakhuis wordt reeds zeer regelmatig gebruikt:

- Op maandagmiddag is de knipselgroep bezig
- Op woensdagmiddag de ene genealogiegroep
- Op donderdagmiddag de andere genealogiegroep
- De groep die de archeologische vondsten gaat determineren en archiveren zal ook regelmatig in Het Laakhuis bijeenkomen
- Er zijn reeds drie Open Dagen geweest en de vierde is op zaterdag 27 november
- Het bestuur houdt er haar vergaderingen.

U ziet, er wordt goed gebruik gemaakt van ons onderkomen.

Prachtige Vergelijkende Atlas Vijfheerenlanden

1741 - 1822 - 21ste eeuw

Ernst Spek, zoon van Cees Spek die vroeger op Lexmond een hoveniersbedrijf had, is de auteur en uitgever van deze atlas. Het is een atlas die iedere lezer uitnodigt om zelf te kijken, te vergelijken en te ontdekken hoe het gebied in de loop der eeuwen is veranderd. Historische detailkaarten uit 1741 en 1822 worden afgewisseld met recente kaarten en luchtfoto's. Zo wordt duidelijk hoe snelwegen, spoorwegen en kanalen het oude landschap doorkruisen en hoe de kernen zijn gegroeid. Maar ook is prachtig te zien welke structuren van de verkavelingspatronen nog ongewijzigd zijn, evenals die van dijkdoorbraken, landwegen en andere landschapselementen. Bovendien is van ieder dorp of stad de situatie in 1822 geprojecteerd naast een recente luchtfoto. Aan het eind van het boek wordt nog op detail ingezoomd op bijzondere plaatsen, zoals de locatie van voormalige landhuizen als Killestein en Rynestein, en de binnendijkse boezem bij Sluis (in 1822 nog met molens)

De steden en dorpen die in dit boek worden behandeld zijn: Lexmond, Hei-en Boecop, Ameide, Meerkerk, Schoonrewoerd, Leerbroek, Nieuwland, Everdingen, Hagestein, Vianen, Zijderveld, Kedichem, Leerbroek, Leerdam en Oosterwijk.

Het is een fors boek met formaat 27 x 27 cm. en is in harde kaft gebonden. Het telt 72 pagina's, grotendeels bestaand uit kaarten en foto's, allen in kleur gedrukt. Het boek is vanaf 15 november bij of via de meeste boekhandels in de streek te koop voor € 29,95. U kunt het voor dezelfde prijs ook bestellen via de website www.atlasvijfheerenlanden.nl. Tijdens onze open dag van 27 november betaalt u echter maar € 27,50! Zie Openstelling van het Laakhuis, hieronder.

Het boek is de realisatie van een al lang gekoesterde wens van Ernst Spek. Hij is opgegroeid in Lexmond en is gefascineerd door kaarten en de continue verandering van het landschap. Deze atlas is het resultaat van die interesse. Het maken van een boek was ook een leerzaam uitstapje in het verlengde van zijn werk. Hij is de eigenaar van een antiquariaat en werkt daarnaast als freelance researcher voor musea en bibliotheken. Het project bleek heel wat voeten in de aarde te hebben,

maar was vooral ook een ontdekkingsstocht langs archieven, boekdrukkers en de wondere wereld van digitale beeldtechniek. Vrijwel alle kadasterkaarten uit 1822 zijn digitaal aan elkaar ‘gelast’ om de uitsnede te krijgen die hij wilde laten zien. Ongetwijfeld zullen de lezers net zo veel plezier aan het boek beleven als hij aan het maken ervan heeft gehad!

Openstelling van Het Laakhuis en presentatie atlas

Op zaterdag 27 november zal Het Laakhuis weer open zijn van 10.00 tot 12.00 en 13.30 tot 16.00 uur. U bent dan van harte welkom om ons onderkomen, onze nog bescheiden bibliotheek, ons krantenknipselarchief en een selectie van onze verzamelde scherven van het Killestein-gebied te bekijken en van onze werkzaamheden op het gebied van genealogie kennis te nemen.

’s Morgens zal Ernst Spek ook aanwezig zijn en kunt u van hemzelf uitleg krijgen over de atlas. Indien u tot aankoop van een atlas overgaat kunt u het exemplaar uiteraard dan ook door hem laten signeren. Vooral voor Lexmonders die Ernst Spek nog uit zijn jeugdperiode kennen, een leuk idee. Het boek leent zich ook uitstekend als cadeau voor St. Nicolaas of onder de kerstboom. Tijdens de open dag op 27 november is het boek te koop voor € 27,50, zowel voor leden als niet-leden, terwijl de normale winkelprijs € 29,95 bedraagt.

Natuurlijk wordt u koffie en/of thee aangeboden. Wij hopen u op zaterdag 27 november in Het Laakhuis te ontmoeten.

Bereikbaarheid van Het Laakhuis

Het Laakhuis, De Laak 22, is niet vanaf de weg zichtbaar. Het gebouwtje ligt achter de schuur met de blauwe kanteldeur en is bereikbaar door om het huis van makelaar C. Spek, De Laak 16, te lopen, dus het grindpad op, en op het eind tweemaal linksaf te slaan, dan bent u er.

Werkgroep archeologische vondsten

Op de locatie Killestein hebben enkele leden van onze vereniging op 31 mei 2006 scherven en andere voorwerpen gezocht op het pas daarvoor illegaal geploegde en geëgde terrein. Dit gebeurde onder leiding van de heer Teus Koorevaar. De scherven enz. werden per gebiedje apart gehouden, zodat later precies was na te gaan waar iets was gevonden. Vier jaar lang hebben zakjes met scherven in een schuur liggen wachten tot zich een gelegenheid voordeed om ze te determineren en te archiveren. Die is er nu gekomen doordat we Het Laakhuis in gebruik hebben genomen. Op maandag 25 oktober j.l. is voor de eerste maal een groep leden van de VHLHB, die individueel of als groep reeds daadwerkelijk scherven, munten enz. hadden gezocht, in Het Laakhuis bijeen geweest om onder leiding van Teus Koorevaar een begin te maken met de determinatie en archivering van de scherven die bij Killestein zijn gevonden. Daar zal het niet bij blijven, want molenaar Thijs

Van Hoof van de Vlietmolen heeft op die locatie ook al veel gevonden en ook dat materiaal zal worden onderzocht, evenals de voorwerpen die Richard Visser (van de artikelenreeks Wetenswaardigheden in de Lek en Huibert Kroniek) op de locatie Killestein en bij de dijkverzwaringswerkzaamheden bij de Lekstraat heeft gevonden. Beide heren hebben hun vondsten aan de vereniging geschonken. De munten die Ties Godthelp in de loop der tijd in de regio heeft gevonden, zullen ook in het onderzoek worden meegenomen. Voorlopig kan de werkgroep dus nog wel even vooruit.

De werkgroep bestaat uit de volgende personen: Ties Godthelp, Wim van Honk, Thijs van Hoof, Richard Visser, Thea van Zijderveld, Walter van Zijderveld.

Suggesties voor St. Nicolaas

Vaak is het moeilijk een geschikt cadeau te vinden, maar misschien brengt onderstaand lijstje u op een idee:

- Van rooms naar protestant in Lexmond € 19,90
- Recht en Slecht in het Land van Brederode - 19,90
- Eeuwenlang varen tussen Gorcum en Vianen - 14,90
- Met het oog op de kerk - 9,90
- Tussen Diefdijk en Zouwendijk - 9,90
- 81 jaar De Goede Woning - 5,00
- Prent wel/niet ingelijst - 9,50 / 5,00

Deze boeken en prenten en zijn op de Open dag van zaterdag 27 november in te zien en te koop.

Een ander idee is: geef een lidmaatschap van de VHLHB cadeau: Per jaar kost dat voor iemand uit Lexmond en Hei- en Boeicop € 15,- en uit andere plaatsen € 21,-. Dit i.v.m. de portokosten.

Lexmondse zang- en muziekverenigingen

We zijn bezig om de geschiedenis van de zang- en muziekverenigingen, die in Lexmond hebben bestaan en nog bestaan, uit te zoeken en op schrift te stellen. Het blijkt dat er maar bitter weinig notulenboeken en financiële gegevens bewaard zijn gebleven, zodat het lastig is de geschiedenis te achterhalen. Door krantenberichten en interviews ontstaat zo langzamerhand al een aardig beeld van veel van deze verenigingen, maar het kan altijd beter. Anekdoten zijn een leuke verrijking van de tekst. Indien u ons daaraan kunt helpen, graag! Ook programma's en foto's zijn van harte welkom. Vooral van de kinderkoren die er in de loop der tijd zijn geweest ontbreekt fotomateriaal.

Indien u ons kunt helpen, neem dan contact op met W. van Zijderveld, 0347 – 341666 of één van de andere bestuursleden.

De Lek en Huibert Kroniek

Deze Nieuwsbrief heeft u als bijlage van ons verenigingsblad Lek en Huibert Kroniek bereikt. Ook ditmaal is de redactie erin geslaagd om een gevarieerd nummer samen te stellen, met zowel artikelen over Lexmond als Hei- en Boeicop. Om dit ook in de toekomst te kunnen blijven doen vragen wij dringend uw medewerking om stof voor artikelen aan te leveren of, nog beter, zelf een artikel te schrijven over een bepaald onderwerp. Uiteraard kunt u daarbij op steun van de redactie rekenen. We zijn benieuwd naar uw reactie!